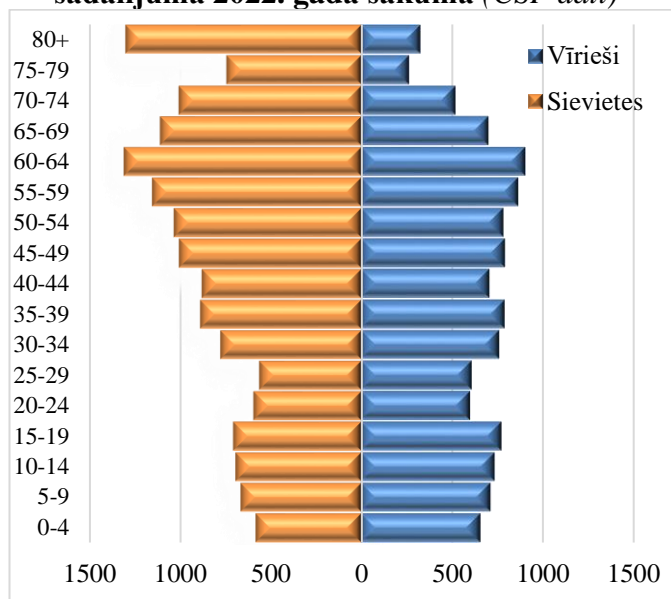

Rēzeknes pilsētas veselības profils

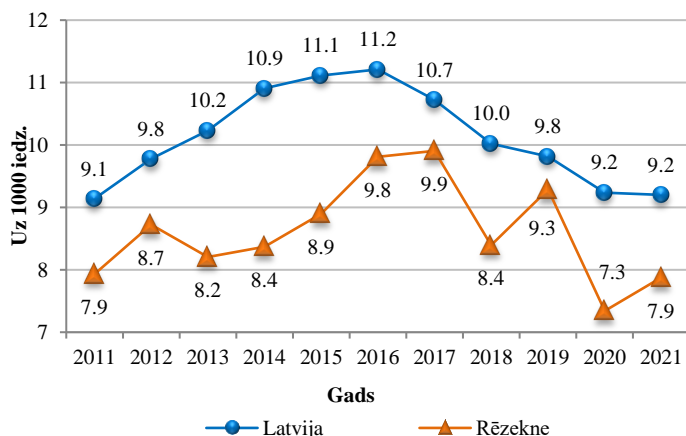
Šajā profilā apkopoti dati par būtiskākajiem veselības rādītājiem Rēzeknē laika periodā no 2011. gada līdz 2021. gadam. Informācija sagatavota, izmantojot Centrālās statistikas pārvaldes un Slimību profilakses un kontroles centra datus.

Plašāka informācija par Latvijas iedzīvotāju veselību pieejama mājas lapā www.spkc.gov.lv

1.attēls. Rēzeknes pilsētas pastāvīgo iedzīvotāju skaits vecuma un dzimuma sadalījumā 2022. gada sākumā (CSP dati)

2.attēls. Dzimstība Rēzeknē un vidēji LV, uz 1000 iedzīvotāju (CSP dati)

Iedzīvotāju skaits: 26 481 (2021. g. beigās)
Procenti no Latvijas iedzīvotājiem: 1,41%
Iedzīvotāju dabiskā kustība: dzimuši 210, miruši 564 (CSP dati)

Pozitīvās tendences*

- Zemāka reģistrētā saslimstība ar ļaundabīgiem audzējiem.
- Pēdējos gados samazinājusies saslimstība ar ērcu izraisītajām slimībām – ērcu encefalītu un laimboreliozu.
- Augstāks ārstu, ts.k. ģimenes ārstu skaits uz 1 iedzīvotāju.
- Augstāks ambulatoro apmeklējumu skaits pie ārstiem.
- Zema perinatālā un zīdaiņu mirstība.

Problēmas un izaicinājumi*

- Samazinās iedzīvotāju skaits, straujāk nekā vidēji valstī.
- Zemāka dzimstība nekā vidēji valstī.
- Augstāka mirstība nekā vidēji valstī, t.sk. arī priekšlaicīga mirstība.
- Augstāka mirstība no SAS.
- Augstāka mirstība no ļaundabīgiem audzējiem.
- Augstāka mirstība no ārējiem cēloņiem, 2021. g. par 50% augstāka nekā vidēji valstī. Galvenie cēloņi – pašnāvības, transporta nelaimes gadījumi un saindēšanās.
- Augstāka mirstība no gremošanas sistēmas slimībām nekā vidēji valstī.
- Augstāks PZMG rādītājs.
- Augstāka reģistrētā saslimstība ar cukura diabētu.
- Augstāka saslimstība ar HIV un AIDS.
- Augstāka saslimstība ar jaunatklātu hronisku C hepatītu.

* Salīdzināts ar vidējo rādītāju valstī.

Statistikas dati no “Ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu reģistra” par saslimstību ar onkoloģiskajām slimībām par 2020. - 2021. gadu būs pieejami pēc pilnīgas datu ievades e-veselībā.

Tabulā attēloti jaunākie veselību raksturojoši rādītāji **Rēzeknē** salīdzinājumā ar vidējiem rādītājiem valstī. Zem tabulas atrodams rādītāju aprēķina skaidrojums.

Vienkāršākai uzskatei izmantoti simboli un krāsas:

🔴 Rādītājs ir augstāks nekā vidēji valstī

🟢 Rādītājs ir zemāks nekā vidēji valstī

⚪ Rādītājs būtiski neatšķiras (<5%) no vidējā rādītāja valstī

● sarkans – negatīvs rādītājs

● zaļš – pozitīvs rādītājs

● oranžs – neitrāls rādītājs

	Rādītājs	Vidēji Latvijā	Rēzeknē	Tendence periodā Rēzeknē	Pozīcija pret vidējo rādītāju valstī	
Veselības un veselības aprūpes rādītāji	1	Dzimumstība	9,2	7,9		🔴
	2	Saslimstība ar ļaundabīgiem audzējiem*	555	499		🟢
	3	Cukura diabēta pacientu relatīvais skaits	5072	6824		🟢
	4	Saslimstība ar HIV	11,2	15,0		🟢
	5	Saslimstība ar AIDS	2,1	7,5**		-
	6	Saslimstība ar jaunatklātu hronisku C hepatītu	52,8	90,0		🟢
	7	Saslimstība ar laimboreliozī	15,6	11,2**		-
	8	Saslimstība ar ērcu encefalītu	13,2	0		-
	9	Saslimstība ar Covid-19	12 511	18 188	-	🟢
	10	Bērnu, kas dzimuši nepilngadīgām mātēm, īpatsvars no visiem dzīvi dzimušajiem, %	0,6	0,4**		-
	11	Bērnu, kas dzimuši mātēm pēc 35 g.v., īpatsvars no visiem dzīvi dzimušajiem, %	24,3	21,0		🟡
	12	Dzīvi dzimušie ar zemu dzimšanas svaru (zem 2500 g), %	4,2	5,2		🟢
	13	Ārstu relatīvais skaits	33,9	45,8		🟢
	14	Ģimenes ārstu, internistu un pediatru relatīvais skaits	10,5	16,1		🟢
	15	Ambulatoro apmeklējumu skaits pie ārstiem/mājas vizīšu skaits	6,0/0,07	7,7/0,06		🟢/🔴
Mirstība	16	Mirstība no sirds un asinsvadu sistēmas slimībām	897	1013		🟢
	17	Mirstība no ļaundabīgiem audzējiem	305	323		🟢
	18	Mirstība no ārējiem nāves cēloņiem	80	120		🟢
	19	Mirstība no gremošanas sistēmas slimībām	65	109		🟢
	20	Perinatālā mirstība	6,4	4,3**		-
	21	Zīdaiņu mirstība	2,7	0		-
	22	Potenciāli zaudētie mūža gadi līdz 64 g. v.	5783	7366		🟢

Piezīmes: 1 Uz 1000 iedzīvotāju; 2 Jaunie gadījumi, uz 100 000 iedzīvotāju; 3 Uz 100 000 iedzīvotāju; 4-8 Jaunie gadījumi, uz 100 000 iedzīvotāju; 9 Gadījumu skaits gadā, uz 100 000 iedzīvotāju; 10-11 Īpatsvars procentos no dzīvi dzimušajiem mātēm visās vecuma grupās; 12 Īpatsvars procentos no visiem dzīvi dzimušajiem; 13 Ārstu skaits bez zobārstiem, ar stažieriem un rezidentiem, uz 10 000 iedzīvotāju; 14 Uz 10 000 iedzīvotāju; 15 Uz 1 iedzīvotāju; 16-19 Uz 100 000 iedzīvotāju attiecīgā vecuma grupā; 20 Uz 1000 dzīvi un nedzīvi dzimušo; 21 Uz 1000 dzīvi dzimušo; 22 Uz 100 000 iedzīvotāju vecuma grupā 0-64 gadi.

Datu avoti: 1 CSP; 2-4 PREDa, SPKC; 5-8 VISUMS, SPKC; 9 EGRIS, SPKC; 10-12 Jaundzimušo reģistrs, SPKC; 13-14 Pārskats par iestādes personālu, SPKC; 15 Pārskats par ārstniecības iestādes darbību, SPKC; 16-22 Latvijas iedzīvotāju nāves cēloņu datu bāze, SPKC.

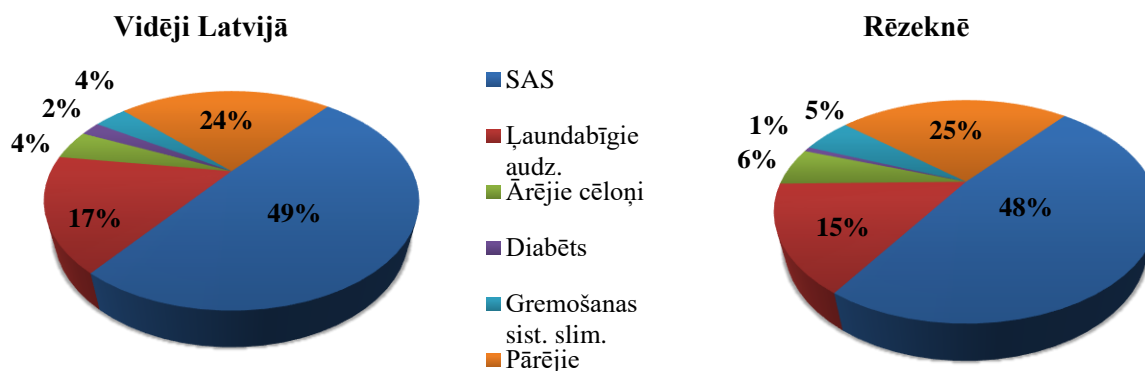
* 2019. gada dati

** Mazāk par 3 gadījumiem gadā

Situācijas apraksts

Rēzeknes pilsētā 2021. gada beigās dzīvoja 26,5 tūkstoši iedzīvotāju, veidojot 1,4% no visiem Latvijas iedzīvotājiem. Pēc iedzīvotāju skaita Rēzekne ir septītā lielākā pilsēta Latvijā, otra lielākā pilsēta Latgalē. Demogrāfiskās slodzes līmenis¹ Rēzeknē ir augstāks nekā vidēji valstī – 2021. gadā rādītājs bija 647 (vidēji Latvijā 616). Rēzeknē, tāpat kā visā Latgales reģionā, raksturīga iedzīvotāju novecošanās, 2021. gadā 22,5% Rēzeknes iedzīvotāju bija vecāki par 65 gadiem (vidēji Latvijā 20,8%), un šāda populācijas vecuma struktūra atstāj ietekmi arī uz iedzīvotāju veselības rādītājiem. Nozīmīga problēma Rēzeknē ir iedzīvotāju skaita samazināšanās – kopš 2011. gada iedzīvotāju skaits samazinājies par apmēram 20% jeb par 5,2 tūkstošiem iedzīvotāju. Salīdzinoši Latvijā kopumā šajā laika periodā iedzīvotāju skaits samazinājies par 9,3%. Šāda atšķirība dinamiskā skaidrojama ar iedzīvotāju skaita ataudzes nepietiekamību – ik gadu Rēzeknē nomirst divas līdz trīs reizes vairāk iedzīvotāju nekā piedzimst. 2021. gadā pēc CSP datiem Rēzeknē reģistrēti 210 jaundzimušie un 564 mirušie. Pēdējos divos gados jaundzimušo skaits Rēzeknē krasi samazinājies (skat. 2. attēlu); 2020. gadā tika reģistrēts vismazākais jaundzimušo skaits visā aplūkotajā periodā – vien 198 mazuļi. 2021. gadā **dzimstība** nedaudz pieauga, saglabājoties zemākai nekā vidēji valstī. Nepilngadīgām mātēm dzimušo bērnu skaits Rēzeknē dinamiskā ir svārstīgs, no 0 līdz 7 mazuļiem gadā; 2021. gadā reģistrēti mazāk nekā 3 gadījumi. Augstākais nepilngadīgām mātēm dzimušo bērnu skaits tika reģistrēts 2017. gadā – 7 mazuļi (2,6% no visiem dzimušajiem). Jaundzimušo īpatsvars ar **zemu dzimšanas svaru** (zem 2,5 kg) dinamiskā svārstās, 2021. gadā šis rādītājs bija 5,2% (vidēji valstī 4,2%). **Perinatālā mirstība** (nedzīvi dzimušie un pirmajā dzīves nedēļā mirušie) un **zīdaiņu mirstība** (līdz 1 gada vecumam) Rēzeknē ir zema, reģistrēti vien daži nāves gadījumi, atsevišķos gados neviens; 2021. gadā reģistrēti mazāk nekā 3 perinatālās nāves gadījumi un šāds rādītājs uzskatāms par zemu.

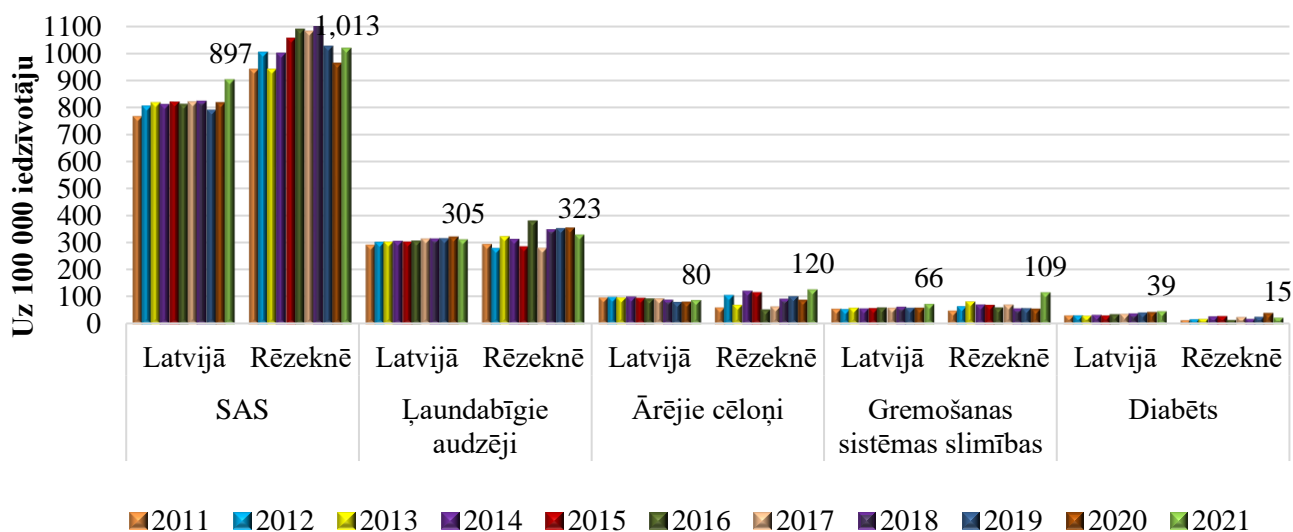
3. attēls. Galvenie nāves cēloņi 2021. gadā, īpatsvars procentos

Mirstība Rēzeknē ir augstāka nekā vidēji valstī, – 2021. gadā par 16% (2100 gad. uz 100 000 iedz., vid. valstī 1816), arī iepriekšējos gados mirstība bija augsta. Augstā mirstība saistīta gan ar gados vecāku iedzīvotāju lielāku īpatsvaru populācijā, gan citiem veselību ietekmējošiem riska faktoriem. **Galvenie nāves cēloņi** Rēzeknē, tāpat kā Latvijā kopumā, ir sirds un asinsvadu sistēmas slimības (2021. g. Rēzeknē 48% no visiem mirušajiem) un ļaundabīgie audzēji (15%). Trešā būtiskākā nāves cēloņu grupa ir ārējie nāves cēloņi (5,6%). 2021. gadā Rēzeknē reģistrēts būtisks mirstības no gremošanas sistēmas slimībām pieaugums, veidojot 5,2% no visiem nāves cēloņiem (skat. 3. un 4. attēlu).

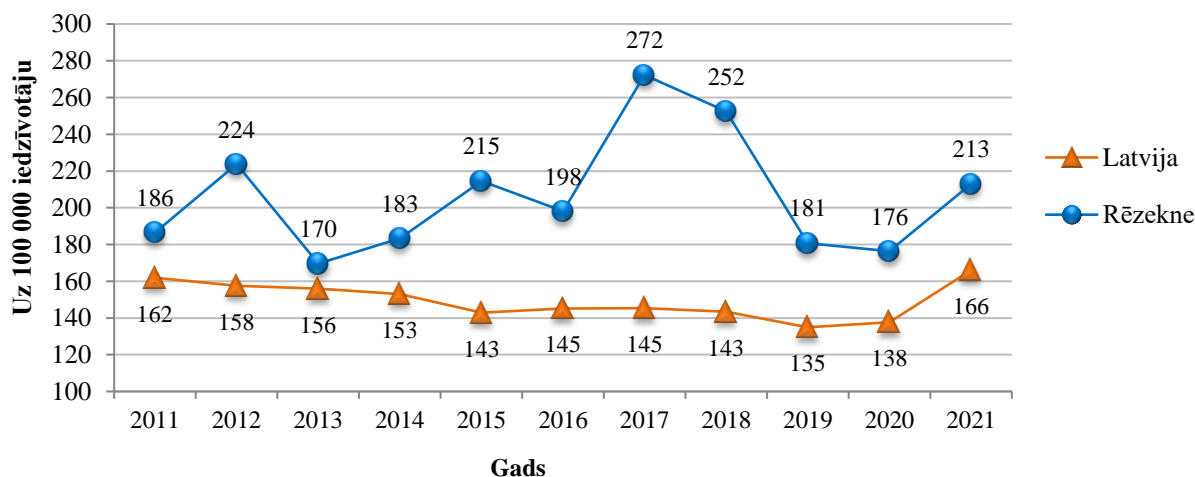
¹ Rādītājs, kas raksturo bērnu (0-14 g.v.) un pensijas vecuma (65+ g.v.) iedzīvotāju skaita attiecību pret darbības vecuma iedzīvotājiem (15-64 g.v.). Rādītāju izsaka uz 1000 iedzīvotāju.

4. attēls. Galvenie nāves cēloņi 2011.-2021. gadā Latvijā un Rēzeknē, uz 100 000 iedzīvotāju

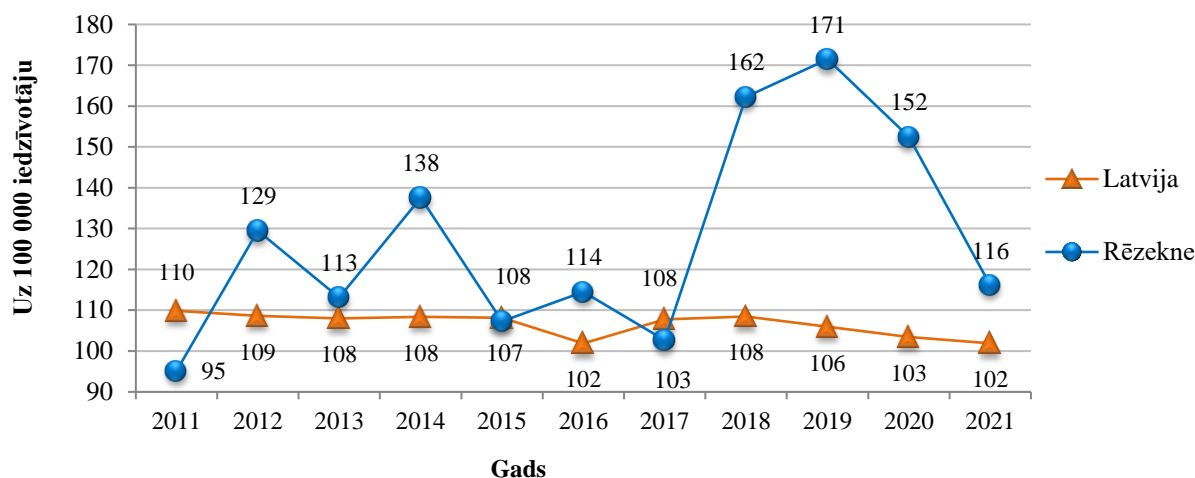
Mirstība no sirds un asinsvadu sistēmas slimībām (SAS) Rēzeknē ir augsta un veido 48% no visiem nāves cēloņiem. 2021. gadā mirstība no SAS bija strauji pieaugusi visā Latvijā, tomēr Rēzeknē tā ir vēl augstāka (attiecīgi 897 un 1013 gad. uz 100 000 iedz.). Arī iepriekšējos gados Rēzeknē bija reģistrēta augsta mirstība no SAS; visaugstākā mirstība reģistrēta 2018. gadā (1133 gad. uz 100 000 iedzīvotāju) (skat. 4. attēlu). Tāpat priekšlaicīga mirstība (līdz 64 gadu vecumam) no SAS Rēzeknē ir augstāka nekā vidēji Latvijā. 2021. gadā reģistrēts priekšlaicīgas mirstības no SAS pieaugums visā Latvijā, t.sk. Rēzeknē, tomēr Rēzeknē tā bija par 25% augstāka, kas norāda uz SAS kā nozīmīgu sabiedrības veselības problēmu gados jaunu cilvēku vidū (skat. 5. attēlu).

5.attēls. Priekšlaicīga mirstība no SAS 2011.-2021. gadā Latvijā un Rēzeknē, uz 100 000 iedzīvotāju

Ļaundabīgie audzēji ir otrs biežākais nāves cēlonis kā Latvijā, tā Rēzeknē. **Mirstība no ļaundabīgajiem audzējiem** Rēzeknē 2021. gadā bija par 6% augstāka kā vidēji valstī (skat. 4. attēlu). Priekšlaicīga mirstība (līdz 64 g.v.) no ļaundabīgajiem audzējiem Rēzeknē dinamiskā svārstās; 2021. gadā tā bija par 33% augstāka nekā vidēji valstī (skat. 6. attēlu).

6.attēls. Priekšlaicīga mirstība no ļaundabīgajiem audzējiem 2011.-2021. gadā Latvijā un Rēzeknē, uz 100 000 iedzīvotāju

Augstākā mirstība ļaundabīgo audzēju grupā Rēzeknē, līdzīgi kā Latvijā kopumā, ir no bronhu un plaušu audzēja un prostatas audzēja vīriešiem, bet raksturīgi Latgalei Rēzeknē ir augsta mirstība no kuņģa un zarnu audzējiem. Dinamikā rādītāji ir mainīgi, 2021. gadā reģistrēts mirstības pieaugums atsevišķās onkoloģisko saslimšanu grupās (aizkuņģa dziedzera audzēji, dzemdes kakla vēzis sievietēm), bet citās – samazinājums (kuņģa audzējs, prostatas audzējs).

Rēzeknē mirstība no bronhu un plaušu audzējiem ir augstāka nekā vidēji valstī, 2021. gadā reģistrēts augstākais rādītājs visā aplūkotajā periodā – 67,6 gad. uz 100 000 iedzīvotāju (18 personas), par 37% pārsniedzot vidējo rādītāju valstī (vid. LV 49,2 gad.). Arī iepriekšējos gados mirstība no bronhu un plaušu audzēja Rēzeknē bija samērā augsta.

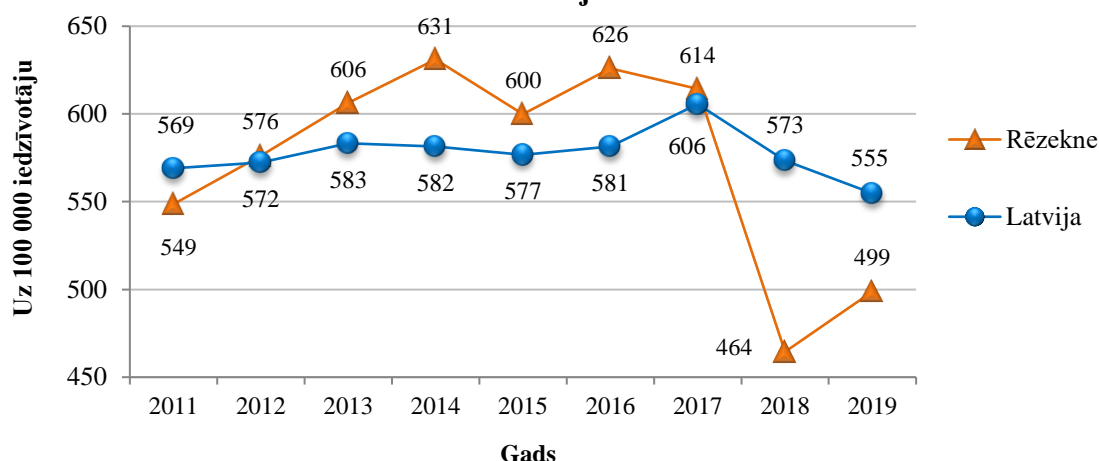
Mirstība no prostatas audzēja vīriešiem Latvijā ir starp galvenajiem nāves cēloņiem ļaundabīgo audzēju grupā; pārsvarā tas skar vīriešus vecuma grupā virs 70 gadiem (~80% no visiem mirušajiem). Rēzeknē mirstība no šiem audzējiem dinamikā ir svārstīga, 2021. gadā samazinājusies līdz 26,0 gad. uz 100 000 iedz., šajā gadā esot divreiz zemākai nekā vidēji valstī (48,8 gad.).

Mirstība no resnās, sigmoidveida un taisnās zarnas audzējiem Rēzeknē dinamikā ir mainīga, atsevišķos gados bija gan virs, gan zem vidējā rādītāja valstī. 2021. gadā mirušo skaits samazinājies par 22%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, tik un tā pārsniedzot vidējo rādītāju valstī par 11% (Rēzeknē 37,5 gad. uz 100 000 iedz., vid. LV 33,8 gad.).

Latgales reģionā, arī Rēzeknē, ir augstāka mirstība no kuņģa audzēja nekā citviet Latvijā. Dinamikā mirstība Rēzeknē svārstās, 2021. gadā mirstība ir samazinājusies – reģistrēts viszemākais rādītājs (11,3 gad. uz 100 000 iedz., vid. LV 18,9 gad.) visā aplūkotajā periodā, tomēr ir gadi, kad mirstība no kuņģa audzēja pārsniedz vidējo rādītāju valstī 2 līdz 3 reizes – tā 2020. gadā rādītājs bija 59,3 gad. uz 100 000 iedzīvotāju (16 personas), kamēr vidēji valstī 21,3 gad. uz 100 000 iedzīvotāju.

Mirstības no ļaundabīgajiem audzējiem rādītāji jāvērtē kopā ar saslimstības izplatību. Pēdējos divos gados, par kuriem pieejami onkoloģijas dati e-veselībā (2018. un 2019. gads), **saslimstība ar ļaundabīgajiem audzējiem** Rēzeknē ir samazinājusies, tomēr, ļoti iespējams, ka tas vairāk ir saistīts ar onkoloģisko diagnožu reģistrāciju e-veselībā, ne diagnosticēto gadījumu skaitu, jo iepriekšējos gados saslimstība Rēzeknē bija līdzīga vai nedaudz augstāka nekā vidēji valstī (skat. 7. attēlu). Saslimstība ar ļaundabīgajiem audzējiem līdz 64 gadu vecumam Rēzeknē ir augstāka nekā vidēji valstī, 2019. gadā – par 19% (Rēzeknē 334 gad. uz 100 000 iedz., vid. LV 280).

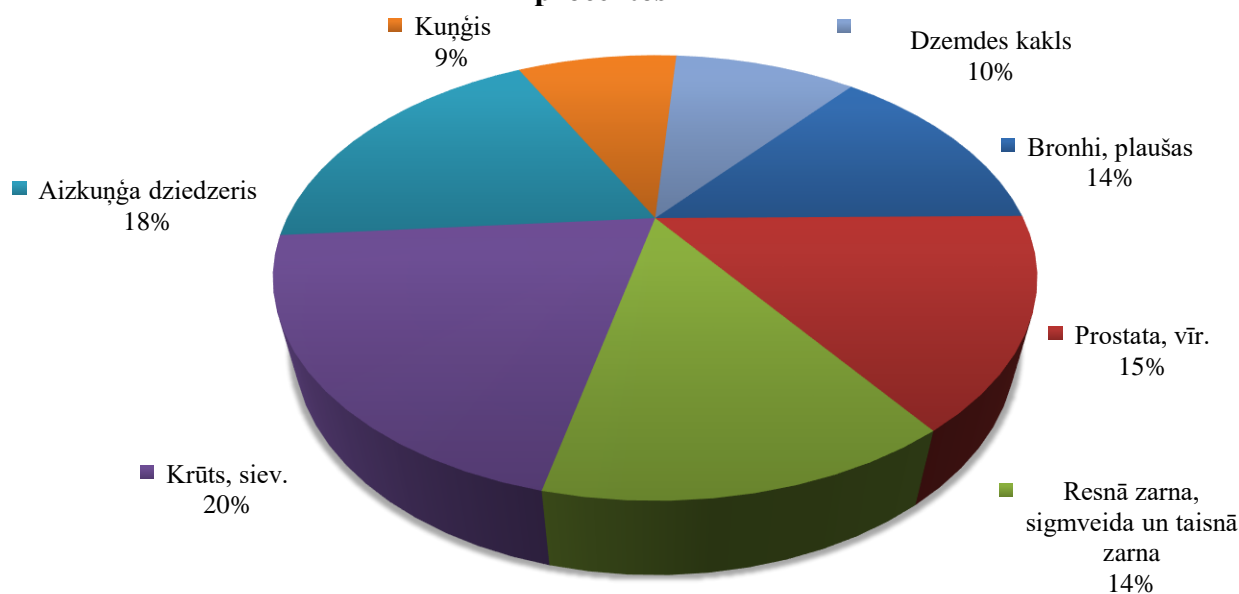
7. attēls. Saslimstība ar ļaundabīgajiem audzējiem 2011.-2019. gadā Latvijā un Rēzeknē, uz 100 000 iedzīvotāju*

* Ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu reģistrs par pacientiem, kuriem diagnosticētas onkoloģiskās slimības, 2018. gadā tika iekļauts e-veselības informācijas sistēmā, kuras pārzinis ir NVD. Statistikas dati par 2020.-2021. gadu nebūs pieejami līdz pilnvērtīgai datu ievades reģistrā pabeigšanai.

Biežāk diagnosticētie audzēji Rēzeknē 2019. gadā bija krūts vēzis sievietēm un prostatas audzējs vīriešiem, kā arī aizkuņģa dziedzera audzējs, bronhu un plaušu audzēji un resnās, sigmoidveida un taisnās zarnas audzēji (skat. 8. attēlu). Nedaudz retāk ir diagnosticēts dzemdes kakla audzējs, kuņģa audzējs un dažādi ādas audzēji.

8. attēls. Biežāk diagnosticēto ļaundabīgo audzēju lokalizāciju īpatsvars Rēzeknē 2019. gadā, procentos*

* Ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu reģistrs par pacientiem, kuriem diagnosticētas onkoloģiskās slimības, 2018. gadā tika iekļauts e-veselības informācijas sistēmā, kuras pārzinis ir NVD. Statistikas dati par 2020.-2021. gadu nebūs pieejami līdz pilnvērtīgai datu ievades reģistrā pabeigšanai.

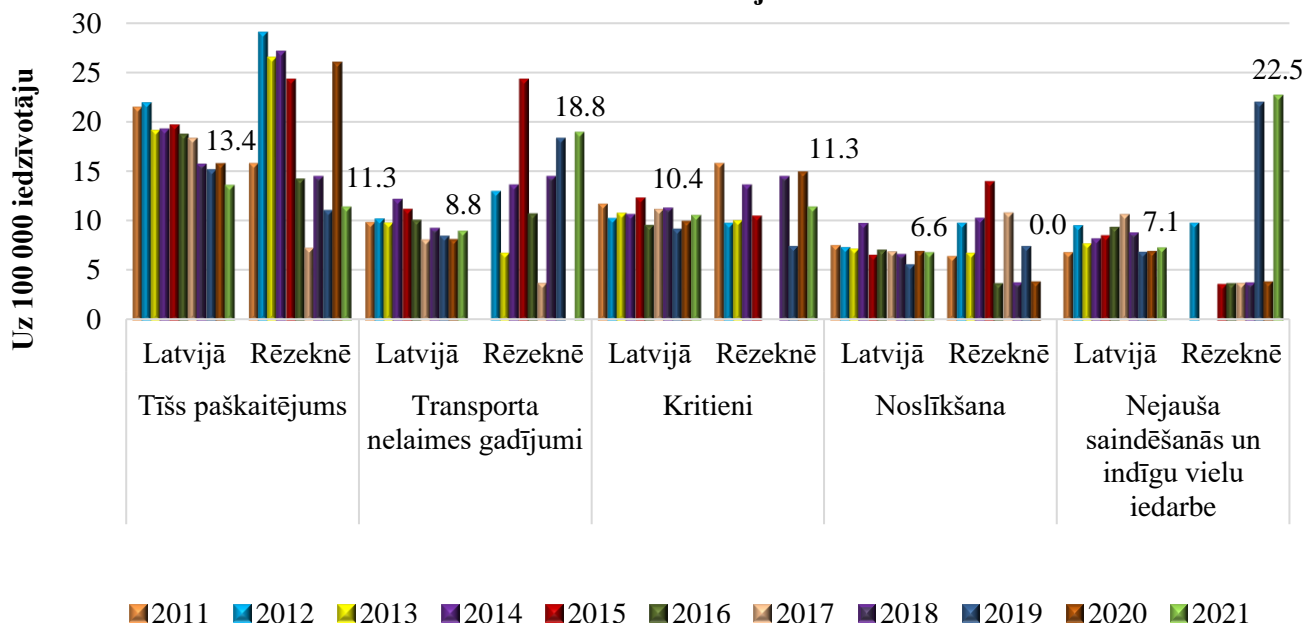
Pretēji augstajiem mirstības datiem saslimstība ar bronhu un plaušu audzēju Rēzeknē pēdējos divos reģistrācijas gados (2018. un 2019. gadā) ir līdzīga situācijai vidēji valstī (40,0 gad. uz 100 000 iedz. Rēzeknē 2019. g., vid. LV 41,7 gad.), tomēr laika periodā līdz 2016. gadam saslimstība bija līdz 20% augstāka, kas vedina domāt par nepietiekamu diagnostiku vai nepilnīgu onkoloģisko slimību reģistrāciju e-veselībā, un patiesā saslimstības izplatība 2018. un 2019. gadā ar bronhu un plaušu audzējiem Rēzeknē ir augstāka.

2019. gadā biežāk diagnosticētais ļaundabīgais audzējs Rēzeknē bija krūts vēzis sievietēm (16 personas), vienlaikus rādītājam esot par 44% zemākam nekā vidēji Latvijā (Rēzeknē 103 gad. uz 100 000 iedz., vid. LV 186 gad.). Iepriekšējos gados saslimstība ar šo audzēju dinamikā bija svārstīga, gan pārsniedzot, gan esot zem vidējā rādītāja valstī.

Otrs biežāk diagnosticētais ļaundabīgais audzējs Rēzeknē ir prostatas audzējs vīriešiem, 2019. gadā reģistrēti 12 saslimšanas gadījumi, kas ir mazākais reģistrētais personu skaits gadā visā aplūkotajā periodā. Rēķinot uz 100 000 iedzīvotāju reģistrēti 100 gad. (vidēji Latvijā – 129).

Mirstība no **ārējiem nāves cēloņiem** (piemēram, pašnāvības, transporta nelaimes gadījumi, vardarbība, dūmu un uguns iedarbe, kritieni, noslīkšana, saindēšanās) Rēzeknē dinamikā svārstās, tomēr pēdējos četrus gadus ir pieaugusi un ir augstāka nekā vidēji Latvijā; 2021. gadā reģistrēts augstākais rādītājs visā periodā, pārsniedzot vidējo rādītāju valstī par 50% – 120,3 gad. uz 100 000 iedz. (vid. LV 80,2) (skat. 4. attēlu). Pieaugums, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, 2021. gadā reģistrēts arī vidēji Latvijā, tomēr Rēzeknē tas ir būtiski lielāks (attiecīgi 7% un 47%). Kopumā 2021. gadā no ārējiem cēloņiem Rēzeknē mirušas 32 personas, 65% jeb 21 no tām bija jaunākas par 65 gadiem. Bieži vien bojā gājušie bijuši alkohola reibumā – 2021. gadā no visiem bojā gājušajiem ārējo cēloņu dēļ alkohola reibumā bija 44%.

9. attēls. Mirstība no izplatītākajiem ārējiem nāves cēloņiem 2011.-2021. gadā Latvijā un Rēzeknē, uz 100 000 iedzīvotāju

Būtiskākie ārējie nāves cēloņi ir pašnāvības, transporta nelaimes gadījumi un kritieni. 2021. gadā pieaudzis nejaušas saindēšanās un indīgu vielu iedarbes (pārsvārā alkohola) rezultātā gājušo personu skaits (6 personas), sasniedzot pēdējos 10 gados augstāko rādītāju. Arī 2019. gadā reģistrēta 6 personu nāve no saindēšanās. Apmēram pusē gadījumu nāves iemesls bijis nekvalitatīva alkohola lietošana, otrs izplatītākais iemesls – dažādu medikamentu nejauša pārdozēšana.

2021. gadā pieaudzis arī transporta nelaimes gadījumos bojā gājuši skaits Rēzeknē, reģistrēts otrs augstākais rādītājs visā periodā – 18,8 gad. uz 100 000 iedzīvotāju (5 personas). Atsevišķos gados nav reģistrēts neviens bojā gājušais (2011., 2020. gadā), bet 2015. gadā – 7 personas.

Lai gan visā periodā kopumā Rēzeknē reģistrēto pašnāvību skaits, salīdzinot ar vidējo rādītāju Latvijā, ir augstāks, 2021. gadā pašnāvību skaits ir samazinājies līdz 11,3 gad. uz 100 000 iedz. (3 personas), un šis rādītājs ir par 16% zemāks nekā vidēji Latvijā šajā gadā. Augstākais pašnāvību skaits reģistrēts 2012., 2013. gadā, arī 2014. un 2020. gadā reģistrēts pašnāvību skaita pieaugums, kad pašnāvību relatīvais skaits, rēķinot uz 100 000 iedzīvotāju, bija daudz augstāks nekā vidēji valstī (skat. 9. attēlu).

Citi ārējie nāves cēloņi Rēzeknē ir zem 3 gadījumiem gadā.

Mirstība no **gremošanas sistēmas slimībām** Rēzeknē ir augstāka nekā vidēji valstī; 2021. gadā rādītājs, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, pieaudzis par 67%. Gremošanas sistēmas slimības, it sevišķi ar alkohola lietošanu saistītās, bieži vien ir priekšlaicīgas nāves cēlonis – Rēzeknē 2021. gadā 55% no visiem mirušajiem no gremošanas sistēmas slimībām bija jaunāki par 65 gadiem. Nozīmīgākais nāves cēlonis gremošanas sistēmas slimību grupā Rēzeknē ir alkohola izraisītas aknu slimības, aknu fibroze un ciroze.

No jauna reģistrēto saslimšanas gadījumu skaits (incidence) ar **cukura diabētu** uz 100 000 iedz. Rēzeknē 2021. gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir pieaudzis par 55%. Arī salīdzinot ar situāciju vidēji valstī, šis rādītājs ir augsts – 2021. gadā 574 gad. uz 100 000 iedz. (vid. LV 322). Šis lielais kontrasts starp 2020. gadu un 2021. gadu skaidrojams ar to, ka 2020. gadā Rēzeknē reģistrēts samērā mazs cukura diabēta pacientu skaits. Kopējais cukura diabēta pacientu skaits (prevalence) Rēzeknē dinamikā pieaug ātrāk nekā vidēji valstī, 2021. gadā sasniedzot 6824 gadījumus uz 100 000 iedz. (vid. LV 5072). Mirstība no cukura diabēta Rēzeknē ir zemāka nekā vidēji valstī, 2021. gadā 2,6 reizes zemāka nekā vidēji valstī (Rēzeknē 15,0 gad. uz 100 000 iedz., vid. LV 38,7).

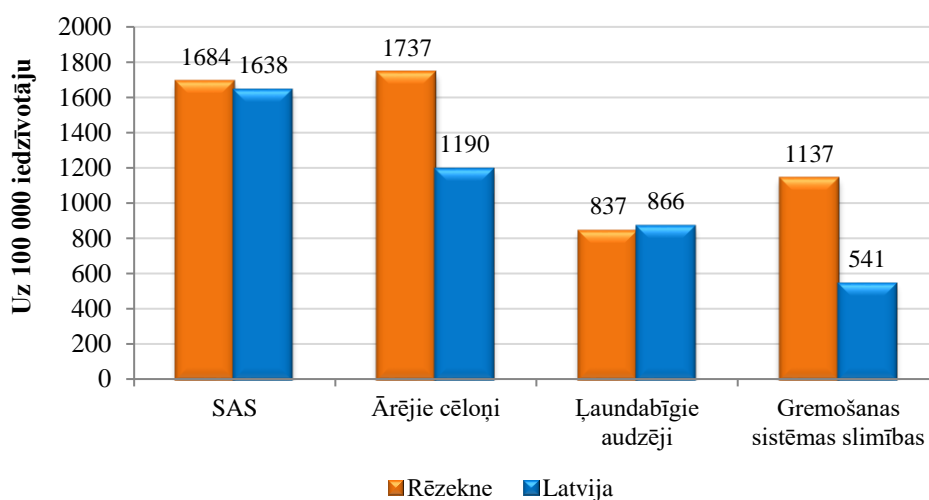
Saslimstība ar atsevišķām **infekcijas slimībām** – tuberkulozi, jaunatklātu hronisku C hepatītu, HIV Rēzeknē ir augstāka nekā vidēji valstī, bet pedējos gados samazinājusies saslimstība ar ērcu pārnēsātajām infekcijas slimībām (skat. tabulu). 2021. gadā Rēzeknē pēc ilgāka laika perioda ir reģistrēti jauni saslimšanas gadījumi ar AIDS. 2021. gadā pieaudzis saslimušo skaits ar jaunatklātu hronisku C hepatītu, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, kopumā Rēzeknē ir samērā augsti saslimstības rādītāji ar šo slimību visā aplūkotajā laika periodā (skat. tabulu).

Saslimstība ar ērcu pārnēsātajām infekcijas slimībām – ērcu encefalītu un laimboreliozī atšķiras pa gadiem, 2021. gadā reģistrēto gadījumu skaits Rēzeknē ir mazs (skat. tabulu).

Saslimstība ar Covid-19 Rēzeknē pirmo reizi tika reģistrēta 2020. gada martā; 2021. gadā Rēzeknē reģistrēti 4849 inficēšanās gadījumi. Rēķinot uz 100 000 iedzīvotāju, saslimstība Rēzeknē 2021. gadā bija par 45% augstāka nekā vidēji valstī (skat. tabulu).

2021. gadā **potenciāli zaudēto mūža gadu (PZMG)** rādītājs līdz 64 gadu vecumam uz 100 000 iedzīvotāju Rēzeknē bija augstāks kā vidēji valstī – 7366, kamēr vidēji valstī – 5783 (skat. tabulu).

11. attēls. Potenciāli zaudētie mūža gadi 0-64 g. v. 2021. gadā Latvijā un Rēzeknē, uz 100 000 iedzīvotāju

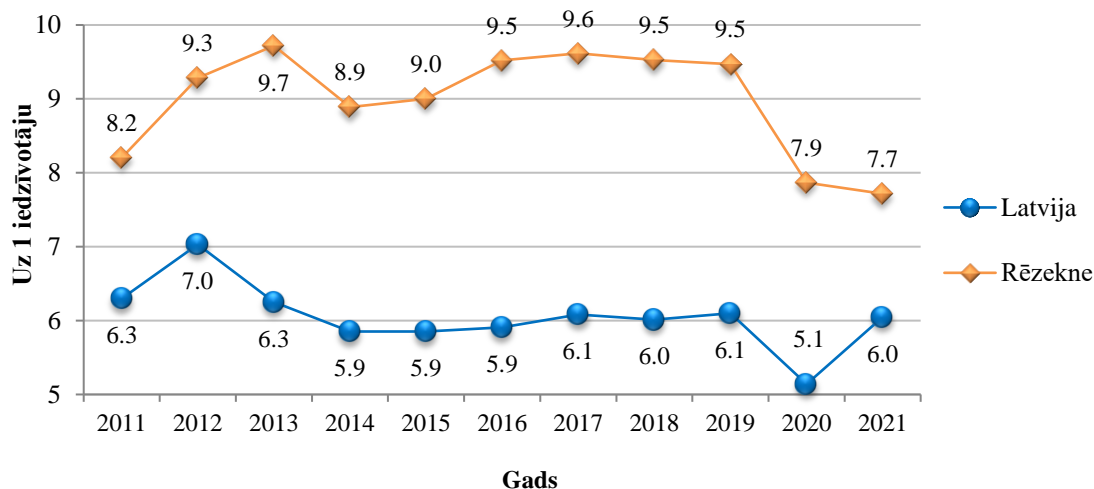

Visvairāk potenciāli zaudēto mūža gadu Rēzeknē tiek zaudēti ārējo cēloņu dēļ – 2021. gadā reģistrēti 1737 zaudēti mūža gadi, rēķinot uz 100 000 iedz., krietni pārsniedzot vidējo rādītāju valstī. Otrs nozīmīgākais cēlonis, kura dēļ tiek zaudēti daudz mūža gadu, ir sirds un asinsvadu sistēmas slimības. 2021. gadā SAS dēļ zaudēti 1684 mūža gadi, rēķinot uz 100 000 iedz. Divreiz vairāk potenciāli zaudēto mūža gadu nekā vidēji Latvijā Rēzeknē tiek zaudēti gremošanas sistēmas slimību dēļ – 2021. gadā 1137 mūža gadi uz 100 000

iedzīvotājiem. Ļaundabīgie audzēji ierindojas ceturtajā vietā un rādītājs būtiski neatšķiras no situācijas vidēji Latvijā (skat. 11. attēlu).

Ārstu relatīvais skaits Rēzeknē ir augstāks nekā vidēji Latvijā – 2021. gadā Rēzeknē bija 45,8 ārsti uz 10 000 iedzīvotāju (122 ārsti), vidēji Latvijā 33,9. Šāda situācija skaidrojama ar Rēzeknē esošo reģionālo slimnīcu “Rēzeknes slimnīca”, kurā tiek apkalpoti ne tikai Rēzeknes, bet gan visa reģiona iedzīvotāji. Tomēr pozitīvi, ka arī ģimenes ārstu, pediatru un internistu skaits, kuri sniedz primārās veselības aprūpes pakalpojumus, Rēzeknē ir augstāks nekā vidēji valstī – 2021. gadā 16,1 uz 10 000 iedzīvotāju, vidēji Latvijā – 10,5. Dinamikā ģimenes ārstu, pediatru un internistu skaits kopš 2011. gada Rēzeknē ir pieaudzis par 32%, sasniedzot kopējo skaitu 43 ārsti.

12. attēls. Ambulatoro apmeklējumu skaits 2011.-2021. gadā Latvijā un Rēzeknē, uz 1 iedzīvotāju

Ambulatoro apmeklējumu skaits Rēzeknē, aplūkojot pēc veselības aprūpes iestādes atrašanās vietas, visā periodā ir augstāks nekā vidēji valstī; rēķinot uz 1 iedzīvotāju, 2021. gadā bija 7,7 apmeklējumi (vid. LV 6,0). 2020. gadā sakarā ar Covid-19 pandēmiju visā Latvijā, t.sk. Rēzeknē samazinājās valsts apmaksāto ambulatoro apmeklējumu skaits pie ārstiem (skat. 12. attēlu). 2021. gadā ambulatoro apmeklējumu skaits valstī atkal pieauga, tomēr Rēzeknē turpināja samazināties. Mājas vizīšu skaits, izsakot uz 1 iedzīvotāju, ir nedaudz zemāks nekā vidēji valstī (2021. gadā – 0,06 mājas vizītes uz 1 iedzīvotāju, vidēji valstī – 0,07), dinamikā mājas vizīšu skaits samazinās, tāpat arī mājas vizīšu īpatsvars kopējā ambulatorajā aprūpē ir zemāks kā valstī kopumā – 2021. gadā mājas vizītes bija 0,84% no visiem ambulatorajiem apmeklējumiem (vid. LV 1,1%) un dinamikā strauji rūk.

Saīsinājumi:

CSP – Centrālā statistikas pārvalde

EGRIS – Epidemioloģisko gadījumu reģistrēšanas informācijas sistēma

LV – Latvija

PREDA – Ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu reģistrs

SAS – Sirds un asinsvadu sistēmas slimības

SPKC – Slimību profilakses un kontroles centrs

SSK-10 – Starptautiskā statistiskā slimību un veselības problēmu klasifikācija, 10. redakcija

VISUMS – Valsts infekcijas slimību uzraudzības un monitoringa sistēma